

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XV. Risus dolore miscebitur, & extrema gaudij luctus occupat. Prov. 14.
13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

laboravit, benignius illud tractes, non hinc potes tantum metuere mali. Hic mos est prudentis Domini, si domi servum habeat multos annos famulantem; benignitatis plus illi exhibet. Hoc tamen discrimen corpus inter & servos ceteros semper intercedit, quod

pro istis non puguat ille immoderatus amor, qui stat pro corpore, amor proprius. Et idcirco, cum dubium est, virtus exigit, ut cum servis alijs potius sis benignus, quam rigidus: cum corpore verò potius rigidus quam benignus.

XIV.

Peccavi, & verè deliqui, & ut eram dignus, non recepi. Job. 13. 27.

1. Considera, quam æquum foret, ut semper lingua circumferres verba superius adducta. Tu faris frequenter de DEO quereris, quod te vexet, affligat, & ut videtur, nimium premat manum. O linguam planè noxiam! verte prorsus, & dic, illas persecuciones, quas immittit, morbos, probra non sufficere solvenda: vel minimæ parti debiti: *Peccavi*, per peccata commissionis, & *verè deliqui*, per peccata etiam omissionis, & *ut eram dignus, non recepi*.

2. Considera, ut ex intimo sensu cordis verba ista pronuncies, opus esse, ut illa credas. Neque credere illa putes, nisi prius probè intelligas, quam malè te gesseris erga Dominum. Tu dicis nonnunquam: *Peccavi*, sed ad modum cæremonia dicis. Ita esse tibi persuade. Dic: *Verè deliqui*, verè DEO ingratus extiti, infidelis,

iniquus, tunc enim verò toto corde adjunges: *Et ut eram dignus, non recepi*. Quid sunt omnes istæ adversitates, quas tibi DEUS immittit, comparatæ pœnis inferni, quibus esses obnoxius.

3. Considera quemlibet damnatorum in ipso inferno cum veritate hæc ipsa verba posse proferre, et si non proferat: quia veritas locum non habet in regno furoris. Ceterum omnino sic est, DEUM, quantumvis puniat damnatum, punire tamen *citra condignum*. Quantamcunq; accumularet ligna illi foco infernali, augeat feras, furias, strages horrendas, totum est inferius merito. Nunc tu ratiocinando concludere, an *citra condignum* sit ignis ille umbratilis, quo DEUS hic urendo te probat, si adhuc *citra condignum* foret ignis ille verus, quo illic tibi perpercit.

XV.

Risus dolore miscbitur, & extrema gaudij luctus occupat. Prov. 14. 13.

1. Considera in hoc mundo non esse gaudium nisi quod DEUS cordi sibi devoto communicat. Gaudium impiorum non modò purum non est, sed turbidissimum. O quantum illi doloris miscetur! satis est perpendere animo tria illa genera bonorum, quæ tam superstitiosè adorantur à mundo,

voluptates, divitias, honores, & statim parebit, quale sit gaudium, quod illa pariunt. Quando unquam contingit, ut non plurimum amarescat vel à curis inquietis, vel ab infirmitatibus, terribus, litibus, livore, radio, fastidio, agitatione, furore? sed ut omnia alia ecessent, an non sufficit ad turbandum risum impiorum fel illud amarum, quod conscientia morfu suo quam primum inspergit. Verum est, non ait: *Risus dolore miscetur, sed dolore miscetur.* Quia fieri potest, ut non adeo sevus remorsus peccatum aliquando comitetur, semper tamen saltem consequitur. Unde dicebat Job: *Panis ejus in utero illius vertitur in fel aspidum intrinsecus.* c. 20. 24. Ecce peccatum à peccatore summâ facilitate devoratum instar panis. Hic panis, dum in ore versatur, lapis videtur, & manditur libenter. At ubi est in utero ejus, ubi in ventrem demissus est, in fel aspidum vertitur, quod amarissimum est. Sed *intrinsecus.* Quia peccator aliquando foris dissimulat hanc gravem amaritudinem, quam intus habet.

2. Considera, uti gaudium impiorum in vitâ dolore miscetur, ita in morte non jam misceri, sed omnino occupari à luctu. Unde additur: *Extrema gaudij luctus occupat.* Extrema gaudij sunt sanè postrema vitæ momenta. Jam verò quis explicet, quam luctuosa futura sint illi, qui dies ridendo transegit? Tres sunt species funesta, quæ luctum maximû in morte componunt, Consideratio præteriti, Consideratio præsentis, Consideratio

futuri. Quoad præteritum, quàm gravis erit luctus meminisse tantum mali, quod est factum, & tantum boni, quod est omissum? Quoad præsens, quantum luctum afferet videre omnia, quæ nunc relinquere necesse est? & tamen non est remedium malo. Relinquenda sunt cuncta bona exteriora, quibus fruebantur. Relinquenda periora, tum quæ magis erant propinqua, tum quæ magis chara. Relinquendum corpus proprium præda vermibus. Quoad futurum, quàm gravem luctum allatura est expectatio Divini Judicij, tum propter causæ gravitatem, de qua agitur, quæ est tora æternitas vel premij, vel pænæ. Tum propter magnum Judicis rigorem jam jam latenti sententiam non revocabilem sed decretoriam: tum propter exiguam securitatem ex parte Rei, qui certus est de peccato commisso, incertus omnino de veniâ peccati. Tres istas causas lugendi quasi dente comminuet, & familiares tibi redde, erunt tibi ad modum pilularum non nihil amare, sed salutare.

3. Considera, si in impijs risus dolore miscetur: *Extrema gaudij luctus occupat,* in justis omnino oppositum contingere, quia *Dolor miscetur risu, & extrema luctus occupat gaudium.* Negari non potest etiam justos, dum fidele obsequium DEO præstant, in hac vitâ subjacere dolori sive propter persecutiones, quas patiuntur, sive propter castigationes assumptas, sive, quod potissimum est, propter quasdam probationes, quibus

DEUS

DEUS illorum virtutem periclitatur per derelictiones internas. Sed quantus est risus, qui deinde subito se miscet doli? *Beatus populus, qui scit jubilationem.* Qui scit, est beatus, quia nemo scit, nisi qui experitur. Si aliud non esset, est ibi tranquillitas animi, quæ bonam conscientiam comitatur. In morte postea omnis eorum dolor absorbetur à gaudio, quia spectando præteritum eos solabitur recordatio, quæ meminerunt se abhor-

ruisse ab offensâ DEI saltem manifestâ, & præstitisse DEO, vel certe voluisse præstare obsequium fidele.

Spectando præsens eos solabitur habere animum jam dudum ante à rebus omnibus creatis avulsam, imò à se ipsis, quod erat quoddam quasi mori ante mortem. Spectando futurum, eos solabitur Misericordia Judicis, cui toties se commendârunt tanquam suo Advocato. Nunc est in arbitrio tuo, risum, quem velis, eligere.

XVI.

Si non in timore Domini tenueris te instauer, cito subvertetur domus tua. Eccl. 27. 4.

1. Considera, quantis sit opus laboribus, ut de terrâ surgat spiritalis structura; quot requirantur actus abnegationis, obedientiæ, demissionis, mortificationis etiã rigidissimæ. Et tamen hoc ædificium tantis annorum spatij, tor ærumnis & laboribus extructû momento potest everti. Unicum peccatum mortiferû etiã cogitationis hoc potest. Et si eo articulo DEUS mortem inicit, actum est. Imò perinde est actum, si DEUS vitâ superstitite tibi non succurrat copiosis auxiliis gratiæ, ne de peccato in peccatum præcipites, & ita demum pereas. O quot fabricæ pulchriores tuâ in hunc modum ceciderunt! satis est cogitare ruinas alicujus Didymi, Origenis, Olij, Tertulliani, & aliorum similium. *Præcipitavit Dominus, nec pepercit, omnia speciosa Jacob. Thr. 2. 2.* Ertu, qui nec minimam bonorum partem feci-

sti, quæ isti fecerant, namquid meritò de te quoque potes formidare?

2. Considera, in quo fundatur tam grande periculum. In eo fundatur, quòd tu, quantumcunque præstitieris boni psallendo, jejunando, flagellando te ipsum, concionando, non potueris ita DEUM tibi obstringere, ut negare non possit novam illam gratiam, quam deinceps tribuit ad perseverandum, à præteritâ distinctam, è quòd omnium meritum ipsius sit donum. *DEUS est, quid dat velle.* DEUS erat, qui tibi dedit non duntaxat aptitudinem naturalem, sed illam bonam voluntatem, quæ te impulit ad psallendum, & jejunandum, ad flagra usurpanda, & res alias agendas, quæ dicuntur servitii divini, sed veriùs sunt tui. *Quid prodest DEO, si justus fueris? Job. 22. 3.* Atque ita absque ullâ injuriâ DEUS potest omni momento tibi subtrahere ma-